N^er 149. ROK 1834. ŚRODA 2 LIPCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące w raz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Nawiedzen: N. M. P.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Sendomir.

# Gazeta Krakowska.

### OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reamiura.

| Dzień i godz: | Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey | Stopnie ciepła podług Reaumura | Psychometer Therm. suchy | Psychometer Therm: mokry | Wiatr | Stan Atmosfery | Zjawiska napowietrzne i różne uwagi. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7 | 27" 6"723 | + 11°,8 | + 11°,0 | + 9,6 | Zachodni słaby | Chmury | |
| 1. 12 | 6, 366 | 15, 5 | 14, 4 | 11,6 | Pł. wschodni słaby | Pochmurno | Deszcz-Grzmot |
| 3 | 6, 393 | 13, 5 | 12, 4 | 10,8 | Pu. wschodni słaby | ,, | Deszcz. |
| 9 | 6, 406 | 12, 3 | 11, 6 | 10,2 | Zachodni słaby | Chmury | |

## Część Urzędowa.

PREZES SĄDU NAYWYŻSZEY INSTANCYI.
*Wolnego Niepodległego i Ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Stósownie do arty: 118 K. C. podaje do publiczney wiadomości iż Trybunał I. Instancyi kraju tuteyszego wydał pod dniem dwudziestym czwartym r. b. wyrok, mocą którego w myśl art. 119 K. C. po upłynieniu roku od wyroku nakazującego wyszukanie w dniu 3 Maja r. z. zapadłego, Jakob Jurkiewize za nieprzytomnego ogłoszonym został.

Kraków 29 Czerwca 1834 r.

*Piekarski.*

(1r. *Syklowski* sek:

Dnia 7 b. m. i r. o godz: 10 z rana ao 2 z południa we wsi Płoki gminie okręgowey Młoszowa w karczmie, sprzedane będą przez publiczną licytacyą, jakoto: mąki pszenney 5 korcy, korale duże, sól i t. p. sprzęty domowe. —

Chrzanów 2 lipca 1834 r.

*Tomasz Jaworski* kom. sąd.

*Ceny zboża w czterech gatunkach na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego.*

| Dnia 30 Czerwca i 1 Lipca 1834 r. | 1. Zł | 1. gr | 2. Zł | 2. gr | 3. Zł | 3. gr | 4 Zł | 4 gr |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Korzec Pszenicy.. | 18 | — | 17 | — | 16 | — | 15 | — |
| — Żyta........ | 15 | 6 | 14 | — | 13 | — | 12 | — |
| — Jęczmień: | 14 | — | 13 | 6 | 13 | — | — | — |
| — Owsa....... | 10 | 15 | 10 | 10 | — | — | — | — |
| — Grochu .... | 20 | — | 19 | — | 16 | — | — | — |
| — Jagieł....... | 34 | — | 33 | — | 32 | — | 30 | — |
| — Rzepaku .. | — | — | — | — | — | — | — | — |

Przekonali się o powyższych cenach zboża i oryginał jak zwykle podpisali:
*Peszke. Nasturkiewicz* W.G. *Gołębiowski* K.T

LOTERJA KRAJOWA.

W 614 ciągnieniu dnia 2 Lipca 1834 r. w przytomności osób od rządu do tego wynaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

50. — 18. — 51. — 11. — 82.

Przyszłe Ciągnienie 615 przypada dnia 9 Lipca 1834 r.

## Część Polityczna.

KRAKÓW.

Już od dziesięciu lat niebyło tu tak wielkiéy obfitości wiśni jak w tym roku. — Mówią powszechnie, że i wszelkie inne drzewa podobnież nadzwyczay obrodziły, co wielką taniość owoców zapowiada.

Szanowny Ambroży Grabowski trudni się zbieraniem reszty materyałów do trzeciego wydania swego Rysu historycznego miasta Krakowa. Życzyć należy, aby rodacy którzy mogą mieć jeszcze jakie odrębne wiadomości z podań lub dawnych rękopismów, raczyli wcześnie udzielić ich zacnemu autorowi.

Sprostowanie. W gazecie wczorayszéy, w części literackiéy, zaszły następujące omyłki druku: »Na karcie 587 przedziałce pierwszéy, wierszu 11 zamiast: *wszystkich* powinno bydź: *wysokich*; — tamże w przedziałce drugiey wierszu 18 od dołu, zamiast *głos delikatny* powinno bydź: »*głos dobitny.*»

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

*Petersburg* 16 *Czerwca.* Przez reskrypta cesarskie mianowani zostali kawalerami orderów, orła białego: za długoletnią służbę jener. porucznik senator Puszczyn; rzeczywisty tayny radca senator, Carewicz Gruziński Mirian i koniuszy dworu, senator Adodurów. —

Do cesarskiego uniwersytetu ś. Włodzimierza w Kijowie, następni professorowie i nauczyciele zostali mianowani przez P. ministra ośw. (31 stycznia), Byli nauczyciele liceum wołyńskiego, professorami zwyczaynemi, magistrowie filozofii: Jakubowicz, rzymskiey literatury i starożytności; Wyżewski, matematyki czystey i stósowaney; Abramowicz, fizyki i jeografii fizyczney; kandydat filozofii Zienowicz, chemii; doktor medycyny Besser, botaniki; i radca honorowy Miechowicz architektury; adjunktami: Korzeniewski w przedmiocie literatury starożytney i nowożytności; Andrzejewski w przedmiocie zoologii; lektorami języków: francuzkiego Planson, niemieckiego Liedl; nauczycielem rysunku Klębowski; Syndykiem, zostający do szczególnych poleceń przy kuratorze kandydat Pietrów; biblijotekarzem assessor koll. Jarkowski; kassyerem radca honor. Kruczkowski; lekarzem assessor kollegijalny Majewski; członkiem rządu z tytułem radcy zostający do szczeg: poleceń przy kuratorze okręgu sekr. koll. Kozaczyński; (10 lutego) dziekanem 2go oddziału fakultetu filozoficznego prof. zwycz. Wyżewski; nadzwyczaynym professorem historyi powszechney adjunkt Charkowskiego uniwersytu Cych; (17 marca) adjunktem katedry matematyki czystey magister filozofii Hreczyna.

Wice prezes departamentu udziałów, ochmistrz dworu Perowski, mianowany kawalerem orderu Orła Białego. *(G. W.)*

*Odessa* 28 *Maja.* Jeneralny gubernator Nowey Rossyi i Bessarabii, hrabia Woronzów, wsiadł wczoray wieczorem d. 27 maja na jacht Rezvaja z marszałkiem Marmont i jenerałem hr. Witt, i popłynął do Krymu.— Jacht, któremu towarzyszył statek parowy marynarki imperatorskiéy, *Metéor*, gotował się w nocy wyjść pod żagle do Jalta. Statek parowy l'Hertier odpłynął tego samego czasu już trzeci raz do Krymu. Marszałek Marmont, zanim opuścił nasze miasto zwiedził instytut panien szlacheckich i więzienie; towarzyszył mu gubernator miasta.

Podług listów z różnych obwodów Chersonu do dnia 26 maja zdaje się, że znaczne deszcze polepszyły zboża i trawy. Odbieramy także dobre wiadomości z Ekatarynosławia, szczególniéy z obwodów Sławenoserbska, Bachmutowa i Rostowa. Wegietacya jest bardzo zaspokajająca w ziemi kozaków azowskich, jakoteż w okolicy Taganrogu. *(G. L.)*

*Lwów* 26 *Czerwca.* Przez pożar w mieści Łańcucie cyrkułu Rzeszowskiego, dnia 14 maja r. b. w porę południową wybuchły, tamteyszy szpital ubogich, 30 mieyskich i 6 pańskich osiadłości ze wszystkiémi mieszkalnémi i przybocznémi budynkami stały się pastwą płomieni, przez co 264 osób pozbawionych zostało swojego przytułku i całego dobytku.

Dla ulżenia w niejakim sposobie nędzy tych nieszczęśliwych JX. Jan Dutkiewicz, paroch Krzemieniecki obrządku łac. nie daleko od Łańcuta mieszkający, zaraz po tym wypadku, nie będąc wezwanym, 80 korcy zboża w życie i jęczmieniu ofiarował na rozdanie pogorzelcom, dla których to wsparcie w nagley na razie potrzebie nader dobroczynném stało się.

Rząd krajowy spowodowanym się widzi, czyn ten szlachetny i pełen ludzkości, jako przykład godny naśladowania, podać do powszechney wiadomości. *(G. L.)*

*Londyn* 14 *Czerwca.* Portugalski minister, kawaler Lima, umieścił w gazetach obwieszczenie, że rząd portugalski nie uznaje długów przez Don Miguela zaciągniętych.

Potwierdziła się wiadomość o przybyciu infanta D. Karlos do Portsmouth na okręcie *Donegal.* Przez ten okręt nadeszły tu następujące dokumenta: 1) Dekret rejenta, xięcia Braganzy, z daty 28 maja, mocą którego zostają zniesione w obrębie całego królestwa, wszystkie klasztory mnichowskie jakiegobądź są one nazwizka, a fundusze do nich należące, na rzecz publiczną zajęte zostają. Wszelkie naczynia i ozdoby kościelne mają bydź rozdzielone pomiędzy kościoły, a zaś mnichom będzie wyznaczona pensya, wyjąwszy tych którzy powstali zbroynie przeciwko rządowi prawemu. 2) Dekret znoszący kompaniję handlu winem i służące jey dotychczas samokupstwo, a dozwalający każdemu wolney uprawy winnic i prowadzenia handlu winem. 3) Dekret z d, 28 maja, zwołujący powsze-

chne kortezy królestwa, na dzień 15 sierpnia b. r. 4) Dekret, wynoszący xięcia Torceyry do godności *Duque parente*, (zaszczyt nayważszy, jaki poddanego spotkać może, ponieważ stawia go w równi z xiążętami krwi królewskiey;) mianujący oraz hrabiego Saldanha markizem z pensyą 100 Contos-Reis, z zastrzeżeniem potwierdzenia przez kortezy. 5) Dokładne zdanie sprawy, względem układów dotyczących oddalenia Don Miguela. — Hrabiego Saldanhę wezwał xiąże Terceyry, ażeby mianował kommissarzy, którzyby odebrali od D. Miguela wszelkie do korony należące a w ręku tegoż znaydujące się kleynoty oraz kosztowności, i takowe do skarbcu królewskiego złożyli; przytém dał mu xiąże polecenie ażeby na d. 31 maja osadził Evora i podał do powszechney wiadomości oświadczenie, mocą którego zrzeka się Don Miguel tronu. To oświadczenie jest bardzo krótkiey osnowy, datowane w pałacu Evora dnia 20 maja; obeymuje zobowiązanie Don Miguel że nigdy pod żadnym pozorem do spraw Portugalii mieszać się nie będzie. — Prze inne również krótkie oświadczenie daty 27 maja, mianował D. Miguel niejakiego Don Jose Luis da Rocha prokuratorem swojego domu i majątku osobistego, z poleceniem ażeby oddzieliwszy od jego kleynotów kleynoty korony, takowe powrócił. Przez dekret zwołujący kortezy, usunął D. Pedro od tych tytułów wszystkich parów, którzy D. Miguela prawym monarchą uznali.

Podług doniesień z Chin odebranych, w Cochin-China wybuchło powtórne powstanie, w którém stanął na czele możnego stronnictwa, wnuk zmarłego króla, oświadczając się przeciwko panującemu monarsze Ming-Ming. Mówiono, że Siamczykowie posłali woysko na pomoc zbuntowanym, którzy chcieli uderzyć na stolicę królewską. Ming-Ming kazał przygotować przeszło 50 statków wojennych i zgromadził w Masle 4000 ludzi. Nie przyszło jeszcze do bitwy, ale powstańcy byli dostatecznie opatrzeni w broń, amunicyę i wszelkie potrzeby wojenne, a będąc w posiadaniu wszystkich przepraw, zawarli przymierza z kilkoma możnieyszemi krajami sąsiedniemi. Gubernator kantonu, miał posłać 2000 ludzi na pomoc królowi Ming-Ming. *(G. W.)*

*Frankfort* 10 *Czerwca.* Zdaje się, że związek niemiecki w nienaylepszéy jest łasce u ministrów Anglii i Francyi, co może ztąd pochodzić, że nie mamy ani Izabellistów ani Pedroistów, którzyby dla zabawy angielskiego John Bull zabijać się dali. To co Anglii i Francyi niepodległością Niemiec nazywać się podoba, byłoby niczém więcéy jak tylko woyną domową, napaścią na pojedyncze kraje związkowe, rozprzęgnięciem związku. Cieszymy się nadzieją, że związek i rządy niemieckie nie przepomną o tém przy naynowszych środkach Anglii i Francyi.

U nas panuje spokoyność pozorna; zdaje się iż ostatnie aresztowania naprowadziły rząd na wątek zabiegów politycznych, którego od dawna szukano. Jednakże aresztowano znowu przed kilkoma dniami kilka osób, który-to los spotkał nawet kobiety, córki obywateli tuteyszych. O jednéy z nich przekonano się że utrzymywała listowny związek z poszukiwanym synem obywatela tuteyszego, nic jednak nie wskazywało aby należała do zabiegów politycznych, lub miała o nich jakową wiadomość. Oprócz straży woyskowych stojących przy bramach tuteyszego miasta, postawiono jeszcze służbę policyiną, zkąd wnoszą, że powzięto wiadomość, jakoby student Alban i zbiegły wraz z nim żołnierz mieyski, ukrywali się jeszcze w Frankfurcie; przetrząsano nawet domy, ale nic nie znaleziono. To dowodzi że władze tuteysze nie dają wiary, jakoby udało się obudwom wyżey wymienionym, schronić do Strażburga. — W ogólności przedsięwięto u nas naymocnieysze środki przeciwko wszelkim zabiegom politycznym; ponowiono zakaz noszenia tak zwanych kolorów niemieckich i rozciągnięto go aż do kobiet; ubrana w wstążki lub kolory polityczną barwę jéy strojowi nadające, może bydź pewna że się nie wywinie z pod zagrożonéy kary. Cudzoziemcom, którychby dostrzeżono że mają jakąkolwiek styczność z osobami w podeyrzeniu będącemi, każą natychmiast wyjeżdżać. Wieczorami nie wolno tylko oznaczonéy liczbie osób zbierać się na ulicy. Wszakże wszystkie te środki ostrożności, nie mają żadnego związku z objęciem dowództwa przez austryackiego jenerała Piret, którego stanowisko jest wyłącznie woyskowém tylko, chociaż poselają mu codzienne raporta o stanie wewnętrznego bezpieczeństwa i t. p. Osoby sądzące się bydź dobrze zawiadomionemi, upewniają, że woyskowa organizacya związkowa wkrótce rozwiniętą będzie: w bliskości Frankfortu będą

zebrane kontyngensa woyskowe przyległych krajów związkowych; jednakże potrzebuje to jeszcze potwierdzenia. — Po długich śledztwach i badaniach, osądono nareszcie tych wieśniaków, którzy będąc wciągnięci przez źle myślących, mieli udział w wypadkach d. 3 kwietnia r. z., i skazano ich na 2 miesiące wysiedzenia w domu kary i poprawy. — W Hanau spodziewają się rozwiązania gwardyi narodowéy.

O układach względem Luxemburga rozpoczętych w Biberich zupełnie ucichło. Życzyćby należało, aby nie spuszczano z uwagi, że Luxemburg jest krajem związkowym, i że obce mocarstwa nic względem tego kraju stanowić nie mogą, bez mieszania się w wewnętrzne sprawy Niemiec. Ostatnia wioseczka niemiecka, powinnaby bydź *noli me tangere* dla obcych.

*Dnia* 12 *Czerwca.* Dla dowodzącego tutay austryackiego jenerała Piret, będzie kupiony dom obszerny, w którym prócz jego mieszkania, będą się mieścić oficerowie jego sztabu, adjutanci, kancellarya i t. p. Teraz mieszka on w domu panów Schwindel przy ulicy Eschenheimer.

*Dnia* 15 *Czerwca.* Przybyli tu dnia wczorayszego: xiąże Galiczyn, szambelan i radca stanu N. Cesarza wszech Rossyi z Petersburga; i hr. Stanhope, z Anglii. Także xiąże Witgenstein z Berleburga, i kawaler de Los-Rios, pełnomocny minister hiszpański przy dworze pruskim. (*G. C. W.*)

ZURICH 10 *Czerwca.* Sprawujący interesa dworu Bawarskiego baron Hertling, doniósł kantonowi prezydującemu imieniem dworu swojego, iż wydane zostały rozkazy, ażeby nie żądano więcéy paszportów przez poselstwo wydawanych, poprzestając jak dotąd na samém świadectwie władzy mieyscowéy kantonów; w tymże samym duchu zrobił oświadczenie baron Tochudy ze strony Neapolu. Ze wszystkiego się okazuje, że Anglia i Francya, uczyniły mocne wstawienie w Wiedniu za Szwaycaryą. (*G. W.*)

HAGA 16 *Czerwca.* Gazeta handlowa prostuje doniesienia o rozszerzeniu miasta i portu Rotterdam, w ten sposób, że projekt w téy mierze jeszcze królowi przedstawiony nie został.

Dzienniki nasze czynią uwagę, że lubo Belgia oderwała się od Holandyi, naywięcéy z téy przyczyny, że chciano jey narzucić mowę hollenderską, wszelako znayduje dotąd w téyże mowie i jéy literaturze tyle upodobania, że dzisiay wychodzi w Gandawie dziennik p. t.: *Nederduitsche Lettersefeningen* w języku hollenderskim, redagowany przez P. Serrure i wielu innych uczonych; pochodzi to ztąd, że w Belgii jest właściwéy francuzkiéy ludności, to jest pochodzenia walońskiego, 1,248,000 dusz; a zaś 2,267,000 ludności nisko-niemieckiéy czyli flamandzkiéy.

W Groede w prowincyi Seeland, powiła pewna kobiéta 9 dzieci w czterech połogach; wszystkie są przy życiu. (*G. W.*)

ALGIER 31 *Maja.* Oświadczenie ministra woyny marszałka Soult, że Francya nie odstąpi Algieru, nadało nowe życie całéy téy osadzie. Natychmiast rozpoczęto na nowo się budować, przybyło oraz wiele znakomitych osob w chęci nabywania gruntów. Ostatnia wycieczka nasza udała się także pomyślnie i ożywiła wszystkich nadzieję, tym razem albowiem wyruszyło na czele kolumn naszych całe pokolenie Arabów tuteyszéy doliny, dla pokonania nieprzyjaznych pokoleń. Z pustyni nadeszły wielkie transporta oliwy i bawełny, będą więc miały co przewozić okręty nasze. Dom handlowy Barry Dervien z Marsylii, zakupił tu piękną posiadłość Aziza na dolinie między Algierem i Blida, mającą przeszło 3000 akrów ziemi. Nabywcy chcą tam fabrykę cukru założyć. Podobne kupna poczyniły różne domy handlowe z Paryża, Rouen, Breauvais i Laval. Naczelnik możnego pokolenia Arabów na dziesięć mil drogi od Algieru odległego, przysłał tu posłów swoich z oświadczeniem, że chce z Francuzami zawrzéć przymierze; obowięzuje się on wspierać nas w razie potrzeby jazdą, któréy ma 12,000. Dla dowodzącego jenerała przysłał w podarunku kapelusz z pięknemi wysokiemi piórami, a na pewność dotrzymania przymierza ofiaruje się dać zakładników. Poddało się również jedno jeszcze pokolenie Arabów z pod Blida, koczujące tylko o 4 mile od mieysca ostatnich czat naszych. (*G. W.*)